

פרטים בדבר תרומות התאגיד הבנקאי**דוח הדירקטוריון**

1. א. דוח הדירקטוריון השנתי של תאגיד בנקאי יכלול גם פרטים בדבר תרומות התאגיד הבנקאי. יש לפרט את:

- (1) מדיניות התאגיד הבנקאי בנושא מתן תרומות, אם נקבעה כזו, וכן השתלבותה של מדיניות זו בעסקי התאגיד הבנקאי.
- (2) היקפי תרומות התאגיד הבנקאי בשנת הדיווח, בציון התחייבויות למתן תרומות בתקופות עתידיות.
- (3) היקפי התרומות לכל אחד מהתחומים שלהם מיועדות התרומות.

ב. בדוח הדירקטוריון הרבעוני של תאגיד בנקאי תובא התייחסות לשינויים מהותיים מאד שחלו ברבעון ובתקופה המצטברת מתום שנת הדיווח האחרונה עד יום הדוח בנושאים המפורטים בסעיף קטן א לעיל.

תחילה

2. תחילתה של הוראת שעה זו היא בדוח השנתי לשנה המסתיימת ביום 31.12.01 ותוקפה עד לדוח השנתי לשנה המסתיימת ביום 31.12.03.

גילוי על מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ועל אומדנים חשבונאיים קריטיים

במטרה לשמר/לשפר את אמינות הדוחות הכספיים, על התאגידיים הבנקאיים לפעול בהתאם לקריטריונים המפורטים להלן:

א. **דירקטוריון התאגיד הבנקאי ורואי חשבון המבקרים צריכים להתמקד במיוחד בהערכת המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, שיושמה בדוחות הכספיים.** במהלך עריכת ביקורת של דוחות כספיים, רואי חשבון בוחנים את שיקולי ההנהלה ביישום מדיניות חשבונאית. תשומת לב מיוחדת למדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים תגביר את יעילות תהליך הביקורת. הנהלת התאגיד הבנקאי מצידה, צריכה להיות מוכנה לנמק את הבחירה, היישום והגילוי של מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים במיוחד, על מנת שרואי החשבון יוכלו להניח את דעתם בהתייחס ליישום ולגילוי.

ב. **דירקטוריון התאגיד הבנקאי צריך לוודא שהגילוי בדוח הדירקטוריון בהתייחס למדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, הנו מאוזן ו-fully responsive.**

1. כדי לסייע להבנה של המשתמשים בדוחות, ראוי שתאגיד בנקאי יסביר בדוח דירקטוריון, את ההשפעות של מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, שיושמה, הנימוקים שהובאו בחשבון בעת החלטה על יישומה והסבירות לדיווח שונה מהותית, כתוצאה משימוש בהנחות אחרות או אם יתקיימו תנאים אחרים.

מצ"ב בנספח להוראה זו הנחיות נוספות הרלוונטיות לתאגיד בנקאי המציין בדוח הדירקטוריון כי מדיניות קביעת השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים שלו היא מדיניות חשבונאית קריטית.

2. עשה התאגיד הבנקאי שימוש בדוחות הכספיים שלו באומדנים חשבונאיים קריטיים, יצוין בדוח הדירקטוריון כל אומדן כאמור ויוסברו הענינים האלה, בהתייחס לכל אומדן חשבונאי קריטי בנפרד.

א. האופן שבו הוא נקבע, לרבות העובדות, ההנחות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס לבחירה בו, ולרבות הסבר בדבר חשיבותו;

ב. השפעתו הכמותית על הדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי, לרבות ציון הסעיפים בדוחות הכספיים שהושפעו מהשימוש בו;

ג. כל גורם שיש להתייחס אליו כעשוי להביא לכך שיהיה צורך לשנות את האומדן או לסטות ממנו;

ד. כל שינוי מהותי שנעשה ביחס לאומדן במהלך שלוש השנים שקדמו לתאריך הדוח, לרבות סיבות השינוי והשפעתו על הדוחות הכספיים של התאגיד הבנקאי.

3. התבסס האומדן החשבונאי הקריטי על הנחות הכרוכות באי-ודאות משמעותית במיוחד או ששינוי סביר באומדן כאמור עשוי להיות בעל השפעה מהותית במיוחד על הצגת מצבו הפיננסי של התאגיד הבנקאי או על תוצאות פעילותו – יובא, בנוסף

לנדרש לעיל בסעיף קטן 2, גם ניתוח רגישות של האומדן החשבונאי הקריטי, תוך מתן פירוט בדבר אי-הוודאות או ההשפעות האפשריות כאמור.

4. לעניין סעיפים קטנים 2 ו-3 לעיל:

"אומדן חשבונאי קריטי" - אומדן שיש לכלול אותו, לפי כל דין, לרבות לפי הוראות המפקח על הבנקים, בדוחות כספיים, ששימש בסיס לקביעת ערכו של נתון בדוחות הכספיים, ואשר מתקיימים בו כל אלה:

א. בעת בחירתו נדרש התאגיד הבנקאי להניח הנחות, בקשר עם נסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית;

ב. שינוי סביר בו, לרבות שימוש באומדן חלופי סביר, עשוי להיות בעל השפעה מהותית על הצגת מצבו הפיננסי של התאגיד הבנקאי או תוצאות פעילותו.

ג. לפני סיום עריכה של דוחות כספיים שנתיים, הדירקטוריון או האורגן הראוי צריך לסקור את הבחירה, היישום והגילוי לגבי מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים. הדירקטוריון או האורגן הראוי צריך לבחון את נהלי העבודה של ההנהלה בבחירת המדיניות החשבונאית. מומלץ לערוך דיונים בין הדירקטוריון או האורגן הראוי לבין ההנהלה ורואי החשבון בעניין נאותות המדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים, המועמדת ליישום.

ד. תאגידים בנקאיים, הנהלות ורואי חשבון שאינם בטוחים לגבי יישום של עיקרון חשבונאי מקובל ספציפי (GAAP) יתייעצו איתנו. אנו מעודדים את התאגידים הבנקאיים, הנהלות ורואי החשבון, הלוקחים חלק באחריות, לדווח באופן הוגן ומדויק על המצב הכספי ותוצאות הפעילות של התאגיד הבנקאי להיעזר בצוות המקצועי שלנו. נשתדל לתת סיוע זה בזמן קצר כי מטרתנו לטפל בבעיות לפני התרחשותן.

נספח - גילוי על תהליך קביעת השווי ההוגן

כאשר תאגיד בנקאי מציין בדוח הדירקטוריון כי מדיניות קביעת השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים שלו היא מדיניות חשבונאית קריטית, לדוגמא כאשר הוא עושה שימוש מהותי בנתונים לא נצפים, עליו לכלול במסגרת הגילוי בדוח הדירקטוריון את הפרטים המפורטים להלן, שיבהירו את תהליך קביעת השווי ההוגן של הסוגים השונים של המכשירים הפיננסיים אותם מחזיק התאגיד הבנקאי, הנמדדים בדוח רווח והפסד ו/או במאזן לפי שווי הוגן:

1. שווי הוגן לסוף שנת הדיווח ולסוף שנת הדיווח הקודמת של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות, שנמדדים במאזן ו/או בדוח רווח והפסד לפי שווי הוגן, תוך הבחנה בין מכשירים שהשווי ההוגן שלהם נקבע לפי:
  - 1.1. מחירים מצוטטים משוק פעיל (רמה 1);
  - 1.2. נתונים נצפים אחרים (רמה 2)
  - 1.3. נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3).
- יש לשקול להתייחס לשיעור הנכסים וההתחייבויות ברמה 3 מסך הנכסים וההתחייבויות שנמדדים בשווי הוגן.
2. הסבר לגבי התהליך שמיישם התאגיד הבנקאי כדי לתקף את אומדני השווי ההוגן שאינם נקבעים לפי מחירים מצוטטים משוק פעיל, ולוודא ברמה סבירה של ביטחון שהשווי ההוגן של מכשירים אלה נקבע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
3. הסכום והסיבה לכל גידול מהותי או קיטון מהותי בנכסים ובהתחייבויות ברמה 3 הנובע מהעברות אל, או מתוך, רמות אחרות של מדידת שווי הוגן.
4. אם הועבר סכום מהותי של נכסים או התחייבויות אל רמה 3 במהלך השנה, יש לכלול דיון ב:
  - 4.1. נתונים המשמעותיים שלא נחשבים יותר נתונים נצפים
  - 4.2. רווח או הפסד מהותי שהוכר בגין נכסים או התחייבויות אלה במהלך השנה.
5. בהתייחס לנכסים או התחייבויות ברמה 3, דיון, אם הנושא מהותי, בנושאים הבאים:
  - 5.1. האם רווחים (הפסדים) שמומשו ושלא מומשו השפיעו על תוצאות הפעולות וההון העצמי במהלך התקופה, ואם כן – כיצד.
  - 5.2. הסיבה לכל ירידה או עליה מהותית בערכי השווי ההוגן.
6. ההנחות המשמעותיות שבוצעו לצורך סיווג מכשירים פיננסיים במדרג השווי ההוגן;
7. הסבר לגבי הדרך שבה סיכון אשראי מובא בחשבון בהערכת השווי של נכסים והתחייבויות שנמדדים בשווי הוגן;
8. אם מהותי לתוצאות הפעולות – ינתן גילוי לרווחים ולהפסדים בגין מכשירים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, והסבר לפריטים הבאים:

- 1) איך סיכון אשראי השפיע על הערכת השווי של התחייבויות בגין נגזרים ומהו סכום הרווח או ההפסד שנרשם בגין שינויים בסיכון אשראי זה בדוח רווח והפסד
- 2) איך סיכון אשראי של צד נגדי השפיע על הערכת השווי של נכסים בגין נגזרים, ומהו סכום הרווח או ההפסד שנרשם בדוח רווח והפסד בגין שינויים בסיכון אשראי זה. יש לשקול לתת גילוי לדרך שבה הידרדרות באיכות האשראי של הצד הנגדי וביכולת של הבנק לגבות את הנכסים בגין הנגזרים תשפיע על הדוחות הכספיים של הבנק.
9. הקריטריונים ששימשו את התאגיד הבנקאי בעת קביעה האם השוק למכשיר פיננסי פעיל או לא פעיל
10. אלו מכשירים פיננסיים מושפעים מחוסר של נזילות בשוק (כלומר חוסר בפעילות), כיצד חוסר הנזילות השפיע על טכניקת הערכת השווי שבה נעשה שימוש, וכיצד שוקלל גורם הנזילות בקביעת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים אלה.
11. המידה שבה מתקבל מידע משירותי תמחור או ברוקרים (להלן בסעיף זה - שירותי תמחור) כדי לקבוע ערכי שווי הוגן, והדרך שבה התאגיד הבנקאי משתמש במידע זה. במסגרת זו יש לכלול תיאור של:
- 11.1. המהות והסכום של נכסים ששוערכו באמצעות ציטוטים שהתקבלו משירותי תמחור, והסיווג שלהם במדרג השווי ההוגן
- 11.2. מספר הציטוטים שהתאגיד הבנקאי מקבל בדרך כלל לכל מכשיר, ואם התאגיד הבנקאי מקבל מספר ציטוטים, איך נקבע הערך הסופי שנכלל בדוחות הכספיים
- 11.3. האם התאגיד הבנקאי כולל התאמות לציטוטים שהתקבלו, ואם כן – איך ולמה
- 11.4. המידה שבה שירותי התמחור, בקביעת השווי ההוגן, אוספים מידע שוק נצפה לעומת שימוש בנתונים לא נצפים ו/או מודלים להערכת שווי
- 11.5. האם הציטוטים הם הצעות מחייבות לביצוע עסקה
- 11.6. הנהלים שהתאגיד הבנקאי ביצע כדי לתקף את המחירים שהושגו על מנת לוודא שמדידות השווי ההוגן עומדות בנדרש בהוראות הדיווח לציבור, ושהנכסים וההתחייבויות סווגו כראוי במדרג השווי ההוגן